मुच्यमानः, मोच्यमानः, मुमुक्ष्यमाणः-मोक्ष्यमाणः, मोमुच्यमानः ;
मोकः-निर्मोकः, मोचः, मुमुक्षः-मोक्षः, मोमुचः ;
मोक्तुम्, मोचयितुम्, मुमुक्षितुम्-मोक्षितुम्, मोमुचितुम् ;
मुक्तिः, मोचना, मुमुक्षा-मोक्षा, मोमुचा ;
मोचनम्, मोचनम्, मुमुक्षणम्-मोक्षणम्, मोमुचनम् ;
मुक्त्वा, मोचयित्वा, मुमुक्षित्वा-मोक्षित्वा, मोमुचित्वा ;
विमुच्य, विमोच्य, विमुमुक्ष्य-विमोक्ष्य, विमोमुच्य ;
मोचम् २, } मोचम् २, } मुमुक्षम्-मोक्षम् २, } मोमुचम् २ ; }
मुक्त्वा २, } मोचयित्वा २, } मुमुक्षित्वा-मोक्षित्वा २, } मोमुचित्वा २ ; }
[1]मुचिः-नमुचिः, [2]मुचिरः, [3]मूत्रम् ।

(1276) "**मुज शब्दार्थः**" (I-भ्वादिः-250. अक. सेट्. पर.) [अ]

मोजकः-जिका, मोजकः-जिका, मुमोजिषकः-मुमुजिषकः-षिका, मोमुजकः-जिका ; मोजिता-त्री, मोजयिता-त्री, मुमोजिषिता-मुमुजिषिता-त्री, मोमुजिता-त्री ; इत्यादीनि रूपाणि सर्वाणि भौवादिककुचधातुवत् (200) ज्ञेयानि । यङ्लुकि शता-मोमुजन्[A] इति । [4]मुजितम् अनेनमोजितम्, इति वा ।

---

1. 'इगुपधात् कित्' [द. उ. 1-48) इति इन्प्रत्यये, तस्य कित्त्वेन गुणनिषेधे च रूपमेवम् । न मुञ्चतीति **नमुचिः** । 'न भ्राण्नपान्नवेदानासत्यानमुचि—' (6-3-75) इत्यादिना नञः प्रकृतिभावे रूपमेवम् ।
2. मुच्यन्तेऽनेन दुःखेभ्य इति **मुचिरः** = मोचकः । 'इषिमदि—' [द. उ. 8.26] इत्यादिना किरच्प्रत्यये रूपमेवम् ।
3. 'षिविमुच्योष्टेरू च' [द. उ. 8.83] इति ष्ट्रन्प्रत्यये टेरूकारे च रूपमेवम् । मुच्यते तदिति **मूत्रम्** । **मनोरमायां** तु **मूत्र**धातोरेव प्रकृतरूपे सिद्धेऽत्रैवं साधनं स्वरार्थमित्युक्तम् ।
4. निष्ठायाम् 'उदुपधात्—' (1-2-21) इति कित्त्वविकल्पनात् रूपद्वयम् ।

A. 'गर्जत्खरं गृञ्जितधेनुमोमुजद्वत्सोत्करं मुञ्जदजं वजन् व्रजम् ॥' धा. का. 1-33.

[अ] '**मज मुजि**' इति **क्षीरस्वामी, चन्द्रश्च** । '**मृज मृजी**त्यप्याहुः' इति **पुरुषकारः** (श्लो. 59) । **क्षीरतरङ्गिण्यां** तु '**मृज मृजी**त्यप्याहुः' इति पाठ उपलभ्यते । "मुद्रिते **चान्द्र**धातुपाठे तु '**मुज मुजि**' इति पाठ उपलभ्यते (चा. धा. सू. 1-80)" इति **क्षी. टीका** । **माधवीयधातुवृत्तौ** तु **स्वामिचन्द्रयो**र्मते '**मृज मृजी**ति' पाठः प्रदर्शितः । मूलशुद्धिस्त्वत्र कीदृशीति न विद्मः । युक्तायुक्तत्वे स्वत्र सूरयः प्रमाणम् ।